

Osztályozás

Tárgy

Hely

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ALAKÍTSÁK MEG

a Római-parti intéző bizottságot

javasolja a fővárosi tanács és a budapesti képviselőcsoport

(Hely)

Magyar Nemzet,
1960. aug. 10.

Gillay István

79.5.091

"1960"

Amikor az előadó szájából végül elhangzik a szabvány felszólítás a kérdések, észrevételek megtételére, a kezek szinte egyszerre lendülnek magasba, jelezve, hogy gazdájuknak ehhez a tárgyhoz aztán igazán van hozzáfűzni valója.

A nagyon lelkes szellemi jelenlétet egyébként két tényező magyarázza.

A téma

Elsősorban a téma, másodsorban a tanulmányi látogatáson és rögtönzött megbeszélésen részvevő kis csapat összeállítása.

A témát mondtam először, mert annál kevesebbet, szívnkhöz közelebb állót aligha találhatott volna a *Hazafias Népfrent Budapesti Bizottsága*. Ez kiderült egyébként még az autóbuszban, idefelé jövet, amikor egészen ősz hajú, vagy csak a halánték táján deresedő férfiak, egymást túllicitálva keltek versenyre, melyikük ismeri jobban, régebben, melyikük szerelme mélyebb iránta.

Még az Emőd utca délceg jegenyéi állnak díszsorfalat jövetelünknek, még be sem fordultunk a Nánási útra, s máris visszafiataldotunk valamennyien úgy 20—25 évet. (Kinek mennyi kellett.) Máris megejtett valamennyiünket a »a Római« varázsa.

De mire ideértünk a fővárosi tanács üdülőjébe, ahol *Micsey János*, a városrendezési osztály helyettes vezetőjének bevezetője után *Heim Ernő* főmérnök ismertette a Római-part fejlesztésének tervét és a megvalósítást gátló körülményeket, már eszükbe jutott a közben eltelt egy-két évtized, meg az is, hogy ma

végre *ők* adhatnak azért a sok-sok örömet, amit valaha a Római nyújtott nekik. Hiszen valamennyien felelős emberei ennek a hazának. *Országgyűlési képviselők*, a budapesti képviselőcsoport tagjai. Közülük *Gazda Géza*, a Csepel Vas- és Fémművek osztályvezetője, *Vári Mártonné* tsz-tag a XVII. kerületből, *Peskó Livia* magyar—francia tanárnő Újpestről, és a többiek. Itt van *Galló Ernő*, a budapesti képviselőcsoport titkára, *Schütz Árpád*, a budapesti népfrentbizottság titkára, meg *Reischl Antal* professzor, a Műszaki Egyetem lakásépítési tanszékéről, aki ugyancsak tagja a Hazafias Népfrent budapesti elnökségének. Ez a másik ok, amiért olyan élénk és határozatra kész ez az összejövetel.

A mai állapot

Öt kilométer hosszú, 200 méter széles partszakaszról van szó. Pontosan akkoráról, mint a Margitsziget vagy a Városliget.

»KARRIERJÉNEK« legfőbb együttthatói: a part a főváros felett helyezkedik el, tehát a Duna még frissen, a legkevésbé szennyezetten érkezik ide. A partvonalat egyenes, csónakkikötésre kiválóan alkalmas. Mögöttes része gyönyörű őspark. *Közel van a város szívéhez, mégis a vidék, a kikapcsolódás teljes illúzióját kelti.*

Hibái: a múlt nemtörődöm városrendezésének örökségképpen anarchikus település. Viskók, kalyibák, a modern víztelepek, üdülők tövében. »Nadrágszj«-telkek magánosok birtokában, minden valamirevaló telepítési terv nélkül. Rossz a közlekedése, kicsi az üzlethálózata (ami van, az is csak időnként tart nyitva), kevés a vendéglő (és silány az ellátásuk), egyáltalán nincs kulturintézmény és nincs csatornázás (a szennyvíz közvetlenül a Dunába folyik). A part Adria feletti szintje 103—104 méter között mozog, a legnagyobb árvízszint viszont 108 méter. Így állandó az árvízveszély.

A terv

Félméterenként egy csónak! Ebből az alaptételből indultak a tervezők. Tehát — csúcsforgalomban, vasárnap — 10 000 csónak, 30—40 000 ember jöhet csak a csónakokban az 5 kilométeres parton.

A római »Valéria-telepet« (ahogyan *Reischl* professzor emlegette nagyon találóan) le kell bontani!

A Sportlétesítmények Vállalat 18—20 csónakház építését tervezi, 150—200 ágyas üdülőkkel. Ezenkívül a part kínálja magát a főváros legkülönbébb üzemeinek, szerveinek, vállalatainak. De ma már — feltételeket szab.

A terv készítői meghatározták az épületek minimális és maximális hosszát, szélességét, magasságát. Két épület között legalább 15 méter távolságnak kell lennie. Egy-egy telek be-

építettsége legfeljebb 15 százalék lehet, 60 százalékát pedig bérlelje, vagy tulajdonosa fásítani köteles.

A jelenlegi 558 üdülő-, hétvégi- és kabinházzal, a 2700 szobával és 6000 személlyel szemben 20 000 személyre 8000 üdülőszobát álmodik a végső terv.

Két nagy kérdés: a *Vizügyi Főigazgatóság* minden eddigi vita ellenére vállalja a part rendezését, az *Erdészeti Főigazgatóság* pedig kezdje el a fásítást a Nánási út feletti mezővédő erdősáv megteremtésére, amely egyben a lezúduló portól is óvna a parti részeket.

Négy szabad strand, a közlekedés javítása a szentendrei HÉV korszerűsítésével, új álmások építésével, ingavonat az összekötő vasúti hídon, s mindehhez autóbuszok a bekötőutakon állomástól a vízig — mindez a tervhez tartozik.

Bővíteni kell a kereskedelmi hálózatot (8 milliót már megszavaztak), javítani az úthálózatot (erre 16 millió forint van).

Am egyetlen fillért sem terveztek közművesítésre, villanyra, gázra, s legfőként — csatornára.

Ki a gazda?

A legnagyobb baj, hogy a *Római-partot* — ez paradoxon! — senki sem vállalja, senki sem tartja egészen a magáénak. A III. kerületi tanács csak a rendre vigyáz, többet nem tud tenni érte. A fővárosi tanács erejét is meghaladják a megoldásra váró feladatok.

Elsősorban anyagi alapot kell teremteni. A mostani »bérlok« például semmit sem fizetnek a telek- és épület-használatért. De az üdülőktől szedett többletpénz, sem vándorol vissza a Római-partra.

Heim Ernő kérte, s a képviselők csoportja egyetértett vele, hogy amíg múltjához méltó köntöst nem ölthet, költse magára »keresetét«.

De mindezen felül szükség volna gazdára: beosztó, jól sáfárkodó »pénztárosra« is.

Mi lenne, ha a Balatoni Intéző Bizottság példáján megalkulna a Római-part intéző bizottsága. Megérdemelné. Ő magával hozta jó tulajdonságait. Most ideje volna, hogy a magunk gusztyusára, társadalmunkhoz méltó keretbe foglaljuk természetadta szépségét.

Hiszen túl a gyönyörködtesen, másfajta funkciója is van. A főváros vízikapuja ez a part a felülről hajón érkezőnek. Nem mindegy nekünk, milyen látvány fogadja! Amint az sem mindegy, hogy a nyújtott örömkön kívül tud-e valódi felüdülést, újabb munkára, ríkotásra serkentő frissége, egészséget adni — ha a tervből valóság lesz. — egy-egy vasárnap akár 120 000 szabadba vagyó budapestinek is.

Csillag István